№ 84. Środa 13. Kwietnia 1859. Rok wydania 49

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4zł., miesiecznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Złoczów, 7. kwietnia. Na założenie szpitalu obwodowego w Złoczowie wpłynęły od 25go marca do 7go kwietnia następujące dalsze kwoty z dobrowolnych składek, a mianowicie ofiarowali pp. Józef Listowski, właściciel Kątów 30zł., znakomitsi mieszkańcy powiatu oleskiego: Wincenty Malina rządzca dóbr 5zł.25c.; Alexander Korczyński gr. k. pleban 5zł.25c.; Apolinary Tarnawski 5zł.25c., Leopold Izycki rz. k. pleban 5zł 25c; Mikołaj Kopacz gr. k. pleban 2zł 10c., Jan Sirko gr. k. pleban 2zł.10c; Jerzy Błoński gr. k. pleban 2zł.10c.; Teodor Stachów gr. k. pleban 1zł.5c.; Samuel Erblich rabin z Sasowa 5zł.25c.; Puren Byk właściciel domu 2zł.10c.; Mendel Kapaun dzierzawca propinacyi 2zł.; — gminy powiatu oleskiego: Sabinówka 1zł.53c.; Angielówka 3zł.15c.; Ożydow 20zł.20c.; Bołozynów 10zł.25c; Kadlubiska 18zł.20c.; Podlesie 8zł.5c.; Zakomarze 11zł.10c.; Czechy 22zł.55c.; Razniow 5zł.25c.; Kołtów 11zł.19c.; Werchobuz 11zł.50c.; Opaki 9zł 25c.; Hucisko oleskie 11zł 33c.; Chmielowa 6zł.20c.; Ruda 3zł 34c.; Zahorce 5zł.96c.; Jasionów 19zł.30c.; Dubie 18zł.50c.; Czyszki 11zł.56c.; Żulice 17zł.5c; Usznia 25zł.2$^{5}/_{10}$c.; Podhorce 34zł.17c; Bużek 14zł.29$^{5}/_{10}$c.; Pobocz 5zł.; Czeremosznia 9zł.87$^{5}/_{10}$c.; Sasów 34zł.28c.; Olesko 30zł.74c.; Kąty 14zł.35; Juśkowice 11zł; Rozważ 10zł 50c.; Chwatow 1zł. 58c.; Huta werchobuzka 2zł 57$^{5}/_{10}$c; Białykamień 30zł; Przewłocznia 16zł.35c.; Sokołówka 17zł.82c; żydowska gmina Sokołówki 5zł 65c.; żydowska gmina Sassowa 15zł.75c.; żydowska gmina w Białymkamieniu 5zł.36c.; żydowska gmina w Olesku 5zł.25c.; nakoniec granicy powiatu łopatyńskiego: Szczurowice 19zł.2c.; i Łopatyn 8zł 34c.; razem sześćset złotych 36c. wal. austr.

C. k. władza obwodowa w Złoczowie wyraża niniejszem w imieniu cierpiącej ludzkości najszczersze podziękowanie szlachetnym dawcom, i oznajmia oraz, że dalsze ofiary na ten szpital ogłaszane będą tą samą drogą.

Za wszystkie zebrane dotąd pieniądze w gotówce kupiono 5% obligacye indemnizacyjne podług kursu i ulokowano w ten sposób tymczasowo cały kapitał, a wpływające półroczne procenta będą używane zawsze na zakupywanie nowych obligacyi.

(Wiadomości bieżące. — Subskrypcya w Medyolanie.)

Wiedeń, 10. kwietnia. *Gazeta wied.* pisze: ażeby uczcić nadzwyczajne zasługi Jego Excelencyi pierwszego prezydenta najwyższego trybunału Dr. Karola barona Kraus, który przed kilką dniami obchodził 50tą rocznicę swej służby i ze względu, że powyżwymieniony wysoce poważny dygnitarz państwa, pomimo ważnych spraw swego zawodu, także jako członek zastępstwa gminy miasta Wiednia, wyświadczył bardzo pozyteczne zasługi, uchwaliła rada gminy na wniosek burmistrza na posiedzeniu z dnia 8. b. m. jednogłośnie, ażeby mu nadać prawo honorowego obywatela miasta Wiednia.

— Dziennik *Gaz. di Milano* ogłasza wykaz subskrypcyi na korzyść tych klas medyolańskiej ludności, które w skutek teraźniejszych stosunków pozbawione zostały utrzymania. Dotąd ofiarowano 8.282 zł. i co tygodnia będzie wychodzić nowy wykaz dalszych subskrypcyi. Jak wiadomo ofiarowali Ich cesarzewiczowskie Moście Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian i Arcyksiężna Karolina 5000 zł. z własnych funduszów.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 4go kwietnia. Pruski poseł wyjechał do Berlina. Wiadomości z Vera-Cruz nadesłane na Hawanę donoszą, że wszyscy cudzoziemcy zostali zawezwani opuścić miasto. Miramon zbliżał się do miasta. Według listów z dnia 3. marca otrzymali tutejsi reprezentanci Francyi, Belgii i Holandyi instrukcye swego rządu, nalegać na rząd hiszpański, azeby uznał dług z 1831 roku i wyrzekł słuszność wierzycieli państwa.

— Jenerał Ros de Olano wręczył dziś o 2 godzinie po południu w królewskim pałacu księciu Astoryi dwa uniformy t. j. uniform strzelców madryckich i uniform zołnierski liniowej piechoty, a to w imieniu piechoty hiszpańskiej armii; Jej Mość Królowa przyjęła jenerała bardzo łaskawie.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Nowe adresy wyborcze. — Przesilenia na giełdzie. — Powody. — Adres p. Disraeli do wyborców. — Posiedzenie z dnia 5. kwietnia.)

Londyn, 7go kwietnia. Wczoraj były na pokojach u Jej Mości Królowy w St. James ranne recepcye, na których przedstawiono Jej Mości Królowy 420 osób, między tymi przedstawił poseł francuski p. du Creil; amerykański, senatora Klingman; a hiszpański kapitana Miguel Lob; lord Stanley zaś jako sekretarz państwa dla Indyi przedstawił syna, wnuka i prawnuka Sultana Tipu. Dyplomatyczny korpus zastapiony był prawie zupełnie. Przed recepcyą był hrabia Derby na prywatnej audyencyi u Jej Mości Królowy a podczas tej audyencyi przybyli właśnie Ich królewiczowskie Moście książę August Sachsen-Koburg z małzonką i z swemi dziećmi do pałacu Buckingham na odwiedziny.

Prócz recepcyi Drawing Room zapowiedzianej na dzień 14go b. m. będzie u Królowy jeszcze inna recepcya zapowiedziana na dzień przed urodzinami Królowy.

— Prócz lorda John Russel, ogłosili także i trzej inni zastępcy City, t. j. Rotschild, Cramford i sir James Duke. adresy i starają się o swe dawne miejsca. Utrzymują, że się oświadczą za ballotowaniem. Za p. Disraeli nikt jeszcze nie poszedł, ażeby w adresie wcale nie wspominać o reformie.

— Raport giełdowy dziennika *Times* z 2go b. m. utrzymuje, że główną przyczyną spadania kursów są doniesienia z Francyi o tamtejszych nadzwyczajnych uzbrojeniach. Powiada, że te symptomata nie dają się w żaden sposób pogodzić z zapowiedzeniem bliskiego kongresu, a publiczność pyta się, dlaczego inne mocarstwa nie sprzeciwią się temu, kiedy to kompromituje ich powagę i mogłoby się zdawać, że na połączone ich obrady wpływa zbrojna przewaga jednego członka. Takie uzbrojenia wywołoją obawę dlatego, iż mogłyby mieć znaczenie dopiero wtedy, jeżliby zachodziła jaka wątpliwość. Ale mocarstwa są teraz w stanie bronić słusznej sprawy w każdym kierunku, i dlatego też niepotrzebne są dzisiaj wszelkie nadzwyczajne usiłowania indywidualne. Utrzymują tez powszechnie, że dotąd nie zaradzono złemu z niedbałości tylko, gdyż jest to obowiązkiem Anglii, Prus i Rosyi objawić swoją wolę w tej sprawie, a chociaż co do zamiarów Rosyi zachodzą może jakie wątpliwości, nie dałoby się to przecież pogodzić z jej spokojnością, gdyby chciano wierzyć, iż może popierać złe zamiary, by obałamucać całą Europę.

— Disraeli wydał do wyborców swoich w Buckinghamshire adres następujący:

Szanowni Panowie! Większość parlamentowa złożona z rozmaitych sprzecznych sobie frakcyi, użyła liczebnej swej przewagi tylko na to, by przysporzyć większych trudności rządowi Jej Mości Królowej, i by sposobem niegodnym przeszkodzić dalszemu rozpoznaniu jego propozycyi. Przed rokiem wezwała Jej Mość Królowa lorda Derby do objęcia steru administracyi rządowej, a przy pomocy swych kolegów usiłował jak najgorliwiej wywiązać się należycie z obowiązków swych w obec kraju. Klęska zadana teraz rządowi pozbawiła go powagi, a jednak nie ma w szeregach opozycyi przezto zgody większej od tej, kiedy to sporna jej polityka i ze sobą niezgodna oddała ster rządu na ręce lorda Derby. Opozycya w teraźniejszej izbie niższej wybrana śród dwuznacznych stosunków, rozpadła się na sekcye, które się w jedem tylko zgadzają, by obalić rząd królewski, jakiby tylko istniał. Taki stan rzeczy jest niepomyślny tak dla parlamentu, jak i dla państwa. Jest to rzeczą kraju rozpoznać i zapobiedz tym niedogodnościom. Chwila obecna jest stanowcza. Anglia zobowiązała się objąć pośrednictwo między dwoma wielkiemi monarchami, i według możności zachować pokój Europie. Rzeczą jest potrzebną, by parlament patryotyczny wspierał rząd królewski i Jej Mość Królowa idąc więc za radą swych ministrów odroczy wkrótce parlament teraźniejszy i następnie rozwiąże dla powzięcia zdania swego ludu, tak że ci, których Jej Mość Królowa zaszczyci swem zaufaniem, będą mogli z należytą powagą kierować sprawami rządowemi. W takim składzie rzeczy spodziewam

się po szczerości i dobrych dla ogółu chęciach powiatu buckinghamshirskiego, że będzie wspierać rząd Jej Mości Królowej, i wybierze mnie po raz 6ty zastępcą swym w parlamencie. Mam zaszczyt i td. Downing-Street, 4. kwietnia 1859. *B. Disraeli.*

— Na posiedzeniu izby wyższej z dnia 5. kwietnia odczytano po raz pierwszy bil względem indyjskiej pożyczki, który w niższej izbie przeszedł już wszelkie formalności, a lord Derby oznajmił, że we czwartek przy drugim odczycie zaproponuje zawieszenie dziennego porządku, ażeby bil jak najprędzej przeszedł wszystkie formalności i mógł otrzymać sankcyę Jej Mości Królowy nim odejdzie poczta do Indyi. Potem odroczyła się izba o godzinie 6 minucie 25 wieczorem.

Na posiedzeniu izby niższej z dnia 5. kwietnia oznajmił pan Berkeley, że na przyszły wtorek wniesie projekt względem balotowania. Na to proponuje kanclerz skarbu, ażeby sprawy rządowe aż do końca sesyi miały pierwszeństwo przed wszelkiemi uwagami prywatnemi. Mr. Spooner nie chce zbijać tego wniosku, pomimo że od swego szanownego przyjaciela mógł oczekiwać względniejszego traktowania. Teraz nie ma już sposobności przedłożyć izbie kwestyę względem seminaryum w Maynooth. Spodziewają się zatem, że kwestye względem balotowania albo kościelnego podatku nie przyjdą pod obrady. Mr. H. Berkeley nie da się odstraszyć, tylko w formie poprawki popierać będzie swój wniosek w komitecie przyzwalającym. Wniosek kanclerza skarbu przyjęto bez oporu.

Na interpelacyę Mr. Vernon Smitta mówi lord Stanley, że w poniedziałek zaproponuje, ażeby jeneralnemu gubernatorowi Indyi i innym urzędnikom indyjskiego państwa wyrazić podziękowanie parlamentu.

Posiedzenie izby niższej z dnia 6go b. m. rozpoczęło się osobistemi przymówkami między lordem Palmerstonem, sir J. Pakingtonem, sir G. Greyem i innymi; te przymówki wywołała mowa lorda Derby na posiedzeniu z poniedziałku wieczór.

Francya.

(Konferencya w sprawie Księstw Naddunajskich. — Wiadomości bieżące. — Posiedzenia ciała prawodawczego. — Komisja budżetowa. — Dar Paryża panu Lamartine. — Gwardya cesarska. — Kupno koni. — Rozkaz dzienny marszałka Magnan. — Persowie na naukach w Paryżu.)

Paryż, 7go kwietnia. Dziś o godzinie 2giej było pierwsze posiedzenie konferencyi w sprawie Księstw Naddunajskich. Bliższe szczegóły tej konferencyi nie są jeszcze znane; ale ma być już pewna, że Turcya skłania się potwierdzić podwójny wybór Couzy. Pan Mussurus oświadczył to imieniem swego rządu na dzisiejszem posiedzeniu, dodając, że Porta zgodziła się na to tylko ze względu na główne mocarstwa, chociaż nie uznaje bynajmniej prawności tego wyboru.

— Podróż margrabi d'Azeglio do Rzymu ma być w związku z życzeniem Cesarza Napoleona, by pojednać Sardynię z kuryą rzymską. Papieski nuncyusz Monsg. Sacconi miał wczoraj długą konferencyę z Cesarzem w Tuileryach. Tego samego dnia zaprosił Cesarz na obiad jenerała Fanti, przysłanego tu w osobnej misyi z Turynu. Szef gabinetu hrabi Cavoura p. Nigra odjechał już do Turynu.

— Upewniają, że ciało prawodawcze, którego posiedzenia skończą się 7. maja, odroczą się do przyszłego kongresu. Zdaje się, że oczekiwać chcą wypadku tego kongresu, nim powezmą zamierzone i nadzwyczajne środki finansowe.

— Komisyę budżetową ciała prawodawczego przyjmował Cesarz 4go b. m. w Tuileryach, a na posłuchaniu tem był także obecny admirał Hamelin i marszałek Vaillant.

— Pan Lamartine otrzymał temi dniami znaczny upominek wcale niespodziewany. Miasto Paryż ofiarowało mu darem obszerną własność gruntową w Bois de Boulogne razem z pięknym budynkiem mieszkalnym.

— Gwardyę cesarską uzupełniają, a jak upewnia *Constitutionnel*, wcielają do niej znaczne oddziały z pułków strzeleckich i liniowych.

— Dywizya paryska, która ma być wysłana do Lugdunu, zostaje pod wodzą jenerała Vinoy. Odbywa ona codzień musztre polową w Vincennes. Zeszłej niedzieli przeglądał marszałek Castellane równocześnie z rewyą paryską także i załogę lugduńską. Do stajen w Caen zakupują ciągle konie dla armii. W lutym zakupiono tam według doniesień urzędowych 741 koni za 598.685 fr., a w pierwszej połowie marca 353 koni za 318.575 fr.

— Marszałek Magnan wydał przy sposobności przeglądu niedzielnego na polu marsowem następujący rozkaz dzienny do armii paryskiej:

Przegląd wojskowy, który dnia dzisiejszego odbył Cesarz, odznacza się od wszystkich dawniejszych dobrym porządkiem, ścisłością i dokładnością manewry, tudzież dobrem trzymaniem się w szeregu i dzielną postawą wojsk. J. M. Cesarz wyraził w tej mierze pochwałę swoją marszałkowi, wodzowi naczelnemu, który z największą przyjemnością podaje to do wiadomości korpusom będącym pod jego komendą, i składa im podziękę swoja za ich gorliwość. W głównej kwaterze w Paryżu, 3. kwietnia 1859. Marszałek-wódz naczelny *Magnan.*

— Pięciu młodych Persów, między tymi kuzyn Feruk Chana, przybyło do Paryża. Dwóch z nich uczyć się chcą medycyny, a dwóch umiejętności wojennych.

— Według kupieckiego listu otrzymanego w Marsylii dnia 4. kwietnia wydano rozporządzenie, na mocy którego dozwolony jest w Sycylii przywóz zagranicznego zboża. Z rozporządzenia ministra Algieryi i kolonii mianowano w głównych portach Francyi komisarzy dla przeglądania okrętów, które wychodźców przywożą do francuskich kolonii. Okręta stosować się mają ściśle do przepisów dekretu z dnia 27. marca 1852 roku.

Belgia.

(Projekt reformy w wyborach.)

Bruxela, 3. kwietnia. Gabinet tutejszy przedłożył zgromadzeniu prawodawczemu projekt względem powiększenia liczby reprezentantów i senatorów, a to stosownie do powiększonej teraz ludności.

Kongres narodowy z roku 1831 usiłował zaprowadzić słuszną równowagę między mieszkańcami miejskiemi i wiejskiemi. Uwzględnił i to, że mieszkańce miast, którzy na miejscu mogą przystąpić do wyborów, zbierają się zwykle niemal wszyscy, gdy tymczasem wiejscy zmuszeni są odbywać wprzód kilkamilową podróż w tej mierze, i dlatego też wielu z nich usuwa się całkiem od wyborów. Dla wyrównania więc tego ubytku i należytego zastępstwa agronomicznych, przemysłowych i handlowych widoków, ustanowiono wyższy census wyborczy dla miast, niż dla prowincyi, tak, że wyborcy wiejscy mogli już zrównoważyć liczbę wyborców miejskich. —

Po wypadkach w roku 1848 uchylono ten system i zaprowadzono jednakowy cenzus tak dla wyborców miejskich jak i wiejskich. Ztąd wynikło, że czynność wyborców wiejskich znacznie zmalała. Lecz to nie wystarczało jeszcze naszemu stronnictwu liberalnemu. Potąd mogli wyborcy jednej i tej samej gminy zbierać się w spólnem biórze wyborczem, i tam głosy swe składać. Tym sposobem można się im było porozumieć względem wyboru kandydatów. Lecz nasze stronnictwo liberalne ma swoje stowarzyszenia, gdzie się umawiają i wzajemnie zobowiązują, i to im wystarcza. Nic życzą sobie tego, by mieszkańce jednej i tej samej gminy także mogli porozumiewać się ze sobą, i wynaleźli sposób ich odosobnienia. Sposób w tem jest taki, że spisują listę ogólną w porządku alfabetycznym wszystkich wyborców okręgu, i w tym porządku powołują ich do rozmaitych miejsc głównych. — Otóż taka jest dążność artykułu dodanego przez centralizacyę do projektu, który rząd przedłożył izbie drugiej. Gdyby to postanowienie miało się utrzymać, natenczas prawo wyboru na prowincyi uchylonoby całkiem już na korzyść miast.

Stronnictwo zachowawcze pomne jeszcze tradycyi szlachetnych i wielkich kongresu narodowego z roku 1830, nie może spoglądać na to obojętnie, by tym sposobem wyzuwano znaczną część mieszkańców z praw im przysłużających. Dla należytego i słusznego urządzenia wyborów i ułatwienia wszystkim wyborcom dopełnienia ich obowiązku, domagało się już przed kilkoma laty chociaż bezskutecznie utworzenia kolegiów wyborczych. Upewniają, że teraz ponowić chce dawniejsze usiłowania swoje w tej mierze, a przynajmniej naradzali się nad tem najznakomitsi członkowie stronnictwa zachowawczego na przedwczorajszem swem zgromadzeniu, i powzięli stanowcze postanowienie popierania usiłowań rzeczonych.

Szwajcarya.

(Odpowiedź pruska. — Zajęcie kolei żelaznej.)

Pruski poseł w Szwajcaryi p. Kamptz wręczył prezydentowi związkowemu dnia 3go b. m. odpowiedź swego rządu na oświadczenie neutralności uczynione na mocy uchwały związkowej rady. Do oświadczenia, że spodziewa się utrzymania pokoju, przyłącza pruski rząd zapewnienie, że nic nie omieszka, coby mogło przyczynić się do dopięcia tego celu. Co do sposobu zapatrywania się związkowej rady względem polityki, jaką Szwajcarya zachowywać zamyśla w obec neutralnej części terytoryum Sabaudyi wyraża się królewski gabinet w Berlinie w ten sposób, że można rokować, iż pruski rząd zgadza się zupełnie na oświadczenie związkowej rady.

— Telegram dziennika *Allg. Ztg.* donosi z Berna dnia 6go kwietnia:

„Obrót handlowy na żelaznej kolei z Strasburga do Bazylei przerwany jest od dwóch dni z powodu licznych transportów wojska z Strasburga do Belfost. W Szwajcaryi zakupili francuscy liweranci nadzwyczaj wiele siana.“

Włochy.

(Reklamacya księcia Corsini. — Okolnik do urzędników w Parmie. — Wybory w narodowej gwardyi piemonckiej.)

Toskania. Marsylska depesza z dnia 28. marca doniosła według prywatnych wiadomości z Florencyi, że książe Corsini doradzał w liście pierwszemu ministrowi Toskanii, ażeby z Piemontem zawarł przymierze. Dziennik *Independance belge* zaś zawiera następującą depeszę z Rzymu z dnia 5. b. m.

„Chciej pan umieścić następujące zastrzeżenie:

„Książe Corsini zaprzecza wyraźnie jakoby pisał list zmyślony w marsylskiej depeszy z dnia 28. marca. Książę Corsini.“

Z Parmy. Agitacya z Piemontu w księstwach i na włoskim półwyspie uragająca się internacyonalnym i wszelkim innym prawom dąży tu równie jak i wszędzie jedynie do tego, ażeby mło-

dzież wywabić za granicę. Podczas gdy władze z swej strony pełnią swoja powinność i na granicach staraja się przeszkodzić wychodźtwu tego rodzaju, wydał pierwszy ochmistrz książęcego domu hrabia Giulio Zileri do swych podwładnych urzędników okolnik z wezwaniem przyczynić się do tego, „ażeby młodzież nie dała się obałamucać, i nie wstępowała do wojskowego korpusu, który teraz formują w Piemoncie, gdyż wychodźtwo tego rodzaju jest czynem rewolucyjnym, wymierzonym na monarchę, na ustawy i sprawiedliwość. — Rzeczony okolnik ostrzega także, by nie kupowano 5 lirowe banknoty werbowniczego komitetu wydawane na wsparcie rewolucyjnych dążności, a w końcu dodaje, że ktokolwiek dopuści się takich zbrodniczych przystępstw, sam sobie będzie musiał przypisać następstwa, jakie ztąd będą mogły wyniknąć.

Z Piemontu. Dziennik *Armonia* pisze, że wybory na starszyznę narodowej gwardyi, które miały odbywać się teraz, nigdzie prawie nie mogły być przedsięwzięte, gdyż zanadto mało gwardzistów przystąpiło do aktu wyborczego; władze zatem same przedsiębrały mianowania. Jestto dowód, pisze *Armonia*, jak mało zgadza się piemoncka ludność na zaprowadzenie narodowej gwardyi.

Niemce.

(Sejm turiński. — Stan rzeczy. — Komendant załogi frankfurtskiej. — Organizacya urzędów w Hanowerze. — Zbrojenie się.)

Berlin, 7. kwietnia. Zamknięcie sejmu nastąpi zapewne dopiero w maju, gdyż trudno by skończyły się prędzej obrady nad budżetem w senacie, zwłaszcza, że przerwą je jeszcze ośmiodniowe ferye wielkanocne.

— Nadzieje pokoju zmniejszyły się tu znowu w ostatnich dniach a przyczyniło się do tego równie wyzywające postępowanie Sardynii jak i niepojęta polityka Francyi. Przy takim stanie rzeczy zdaje się być bardzo słusznym projekt, ażeby sejm związkowy zakazał wywóz prochu z Niemczy, gdyż niepodobna, ażeby Francya i Sardynia pobierały z samej Niemczy amunicyę dla pokonania państw niemieckich.

Frankfurt, 6go kwietnia. Pruski major drugiego pułku gwardyi, p. Alvensleben mianowany zostanie jak utrzymują komendantem tutejszej załogi związkowej.

Hanower, 4. kwietnia. Z dniem 16. maja ma wejść w użycie nowa organizacya urzędów i sądów. Już wyszło rozporządzenie, które ustanawia powiały nowych urzędów, a jutro ma nastąpić ogłoszenie dalszych ustaw. Z istniejących dotąd 175 urzędów administracyjnych pozostanie tylko 102; reszta 73 będzie połączona z najbliższemi urzędami.

Kassel, 6go kwietnia. Pierwsza izba wzięła już dzisiaj na jawnem posiedzeniu pod obrady wniosek rządowy, względem nadzwyczajnego kredytu 98.000 talarów na zakupienie przedmiotów potrzebnych do jak najspiesznieiszego uzbrojenia.

Rosya.

(Sejm w Finlandyi. — Wiadomości bieżące.)

Helsingfors, 26. marca. Jak piszą jednemu z berlińskich dzienników, obiega tu pogłoska, której potwierdzenie sprawiło by tu radość nie małą: Słychać, że temi czasy zwołany będzie fiński sejm. Odkąd Finlandya przeszła od Szwecyi pod panowanie Rosyi, byłoby to po raz pierwszy, że się sejm zgromadzi. Powodem do tego ma być to, że fińska kasa państwa potrzebuje dla uregulowania swych finansów zaciągnięcia większej pożyczki i że finansowa, na rozpoznanie tego projektu ustawy mianowana komisya oświadczyła, że taka pożyczka zdaniem jej nie może być zaciągnięta bez przyzwolenia sejmu.

Jedno z okazałych przedsiębierstw, nad którem już pracują, odnosi się do budowy pływającego doku na reparacyę większych okrętów. W tym zamiarze otwarza się już towarzystwo. Koszta doku obliczają na 60.000 rubli srebrnych i utrzymują ze w 1860 roku zostanie ukończony. Jak wiadomo jest obecnie Sztokholm najbliższem miastem, gdzie znajduje się dok przystępny dla okrętów kupieckich; rzeczone przedsiębierstwo zatem nie małej jest wagi dla naszej żeglugi.

W Kuopio wychodzić będzie nowy fiński dziennik.

Księstwa Naddunajskie.

(Ministeryum wołoskie.)

Dziennik *Bukarester Deutsche Zeitung* pisze: „Jak już wiadomo, zażądał Jego książęca Mość wskutek teraźniejszych stosunków i na rozmaite niezwłocznie potrzebne ulepszenia, od sejmu kredytu ośmiu milionów, ale oraz, ze większość izby uchwaliła wotum nieufności przeciw teraźniejszym ministrom. Z tego powodu podali się teraz wszyscy ministrowie do dymisyi. Książę Kuza jednak nie przyjął żadnej dymisyi i odwołał się do patryotyzmu ministrów z oświadczeniem, że wotum z dnia 28. lutego, nie może mieć tak obrażającego znaczenia, jakie w niem upatrują ministrowie; oraz ze cały zakres działania odnośnych departamentów, nie jest jeszcze zupełnie ustanowiony, zatem wotum odnosiło się raczej do stosunków niżli do samych ministrów."

Ministeryum więc pozostaje w swem urzędowaniu, a obrady izby toczą się dalej bez przerwy.

Azya.

(Najnowsza poczta zamorska na Tryest.)

Kalkuta, 9. marca. Bilowie w Guzeracie próbowali wywołać powstanie; major Wallace wyruszył przeciw nim. Legia niemiecka będzie rozwiązana; oficerowie powracają na Przylądek, a szeregowcy wstąpią do europejsko-indyjskich pułków. Władze angielskie potwierdziły wybór Rangunu na siedzibę dla byłego Króla Delhów. W Pendżabie zaprowadzają w sądach język angielski.

Singapura, 26. lutego. Portugalski gubernator w Makao zawarł 12. lutego traktat z Siamem.

Aucklandya, 11go stycznia. „Nowara" odpłynęła 8. do Tahiti.

Batawia, 23. lutego. Holenderska expedycya na Boni wypadła pomyślnie. Bajoę zdobyto. Jeden z tutejszych dzienników handlowych karci mieszanie się francuskiego konzola jeneralnego w sprawy druku. Parопływ angielski przywiózł 150 buntowników z Bombaju, którzy jako poddani rządu portugalskiego w Goa odstawieni będą do Timordelhów.

Hongkong, 26. lutego. Francuska eskadra i kilka oddziałów wojska wyruszyły do Segon; tymczasem uderzyli Kochinchinowie na pozostałych i zabili do 200 ludzi. W Tonkinie odkryli misyonarze katoliccy obfite pokłady złota.

Afryka.

(Kanał suezki.)

Listy z Egiptu w gazecie tryestyńskiej przedstawiają sprawę kanału suezkiego w nierównie pomyślniejszem świetle, niż doniesienia innych korespondentów nieobeznanych ze stanem rzeczy. Wprawdzie niewspiera rząd egipski urzędownie robót rozpoczętych na dniu 21. z. m. po odjeździe przynależnych inżynierów z Kairu, ale też za to niestawi im najmniejszych przeszkód. Ci więc — dodaje gazeta tryestyńska — którzy śledzą bacznie stosunków w Egipcie i znają teraźniejsze stanowisko Anglii w obec państwa otomańskiego, mogą łatwo osądzić tę sytuacyę, która w ogóle od czasu przybycia pana Lesseps do Egiptu, zmieniła się widocznie na korzyść Anglii.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Medyolan, 10. kwietnia. Dzienniki turyńskie rozgłaszają bardzo obszerny przeciw Piemontowi wydany rozkaz dzienny do armii austryackiej we Włoszech, z którego możnaby wywnioskować bezpośredni atak wojenny ze strony c. k. wojska. Odpisy tego mniemanego rozkazu puszczano i tu w obieg, a nawet telegraficzne wiadomości z Paryża donoszą, że wieść o tym dokumencie wywołała wielką obawę na giełdzie. Cała rzecz jednakże jest zupełnie zmyślona i należy do rzędu owych licznych kłamstw i podstępów, jakich używa partya rewolucyjna, by utrzymywać umysły w nieustannem rozdrażnieniu.

Paryż, 10. kwietnia. *Monitor* przyniósł dziś znowu artykuł o stosunkach do Niemczy. Oto główna treść jego. Rząd francuski pojmuje i szanuje drażliwość narodową, i gdyby był Niemczy dał powód do obawy, uznałby ją za szlachetną i sprawiedliwą. Niemożemy jednak wierzyć, by ci, którym niedaliśmy żadnego powodu do podejrzenia, mieli posadzać nas niesprawiedliwie i z uprzedzeniem. Gdy pojawiły się w Niemczech manifestacye tego rodzaju, dowiadywaliśmy się o nich bez oburzenia w przekonaniu, ze światła część publiczności niemieckiej pozna wkrótce, że tym gwałtownym zamachom zbywa na rzeczywistej podstawie. To zaufanie niezawiodło nas. Agitacya zaczyna się uśmierzać, o czem z przyjemnością się przekonywamy. By podać w podejrzenie rząd francuski, przypisywano mu dwa pisma, za których treść niejest gabinet Tuileryów bynajmniej odpowiedzialny. Rząd francuski niepotrzebuje nic taić. Jego polityka w sprawie włoskiej niemoże wcale obudzać nieufności, i owszem powinna uspokajać ducha Niemczy. Francya niemyśli wcale naruszać w Niemczech to, czego chce bronić we Włoszech. Jej polityka zbija wszelką żądzę zdobyczy, i niedobija się niczego innego, tylko zadośćuczynienia i gwarancyi, jakich wymaga prawo narodów dla szczęścia Europy i dobra ludów. Francya sądzi, że tak w Niemczy jak i we Włoszech mogą się utrzymać i ustalić narodowości uznane traktatami, ponieważ uważa je za główne podstawy porządku europejskiego. Jestto niedorzeczność przedstawiać Francyę za nieprzyjaciółkę narodowości niemieckiej. Rząd Cesarza używał tylko swego wpływu, by załatwić istniejące trudności ze stanowiska słuszności i sprawiedliwości. W Szwajcaryi przyczyniła się urzędowa interwencya Francyi do załatwienia sprawy neuenburskiej. Nawet i we Włoszech zapobiega tylko jej staranność większym trudnościom. W delikatnej sprawie, jaka wytoczyła się między Danią i związkiem niemieckim, pojmował dobrze rząd francuski, pomimo swej sympatyi dla Danii, słuszną drażliwość publiczności niemieckiej pod względem prowincyi, należących do rzeszy niemieckiej, i podnosił głos pojednawczy w Kopenhadze. W Księstwach Naddunajskich starał się przywieść do skutku prawne życzenia. Polityka Francyi nieużywa podwójnej miary i wagi. Co chce, ażeby było szanowane we Włoszech, potrafi szanować to samo w Niemczech. Nam nie zagrażałby wcale przykład narodowej Niemczy, jeżeliby federacyjną organizacyę swoją pogodziła z jednomyślną dążno-

ścią, której podstawy są już podane w wielkiej unii handlowej związku celnego. Wszystko, cokolwiek w sąsiednich krajach rozwija stosunki utworzone handlem, przemysłem i postępem, sprzyja cywilizacyi, a to co popiera cywilizacyę, podnosi także Francyę

Turyn, 9. kwietnia. Temi dniami przybył tu książę Edward sasko-wejmarski z małżonką.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów z drugiej połowy marca r. b. na targach w obwodzie lwowskim, przemyskim, samborskim, tarnopolskim, czortkowskim i kołomyjskim.

	Obwód											
	Lwów		Przemyśl		Sambor		Tarnopol		Czortków		Kołomyja	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	2	66	2	97	2	79	2	86	2	54	2	98
„ żyta . . .	1	51	1	56	1	36	1	44	1	70	1	66
„ jęczmienia .	1	32	1	41	1	10	1	8	1	28	1	17
„ owsa . . .	.	95	1	17	.	93	.	82	.	88	.	66
„ hreczki . .	1	43	1	45	1	47	1	89	1	34	1	37
„ kukurudzy .	.	.	.	.	.	.	1	54	1	57	1	54
„ kartofli . .	.	58	.	76	.	76	.	62	.	68	.	94
Cetnar siana . . .	.	72	1	2	.	91	1	20	1	83	1	22
„ wełny . . .	.	.	110	.	.	.	.	.	5	81	30	.
„ nasienia konicza	.	.	35	.	.	.	.	.	41	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	13	7	95	7	15	11	.	8	73	6	61
„ „ miękkiego	5	40	5	67	4	88	8	.	5	50	4	30
Funt mięsa wołowego	.	$8^1/_2$	.	10	.	$9^1/_3$	.	9	.	$7^1/_8$	.	$7^1/_2$
Mas okowity . . .	.	75	.	56	.	72	.	51	.	46	.	47

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	322.01	+ 5 4°	92 6	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	321 59	+ 13 3°	60.2	„	„	„
10. god. wiecz.	321.12	+ 8 2°	81.2	„	„	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 12. kwietna.

Hotel rosyjski: PP. Stecki Lud., z Sokołowa. — Hr. Drohojowki Józef, z Balicy. — Hr. Dzieduszycki Alex., z Izydorówki.

Hotel europejski: Hr. Drohojewski Wł., z Radłowiec. — Mrozowicki M., z Boryszkówki. — Pieńczykowski St., z Medwedowiec. — Żurakowski Aug., z Horbacza. — Dunajewski Ed., z Wołoska. — Dylewski Mar., z Rolowa. — Czajkowski Iz., Jarosławia.

Hotel Langa: Gamisch J., c. k. porucz., z Gródka.

Hotel angielski: Maniewski Wł., z Ureczka. — Junga Ad., z Starego Mękisza.

Hotel nr. $509^4/_4$: Ochs Emil, c. k. podporucz., z Żółkwi.

Hotel nr. $176^2/_4$: Męciński Fr., z Huty zielonej. — Wanowski Alex., z Koniuszek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 12. kwietnia.

PP. Hr. Borkowski-Dunin Alex., do Winniczek. — Hr. Borkowski-Dunin St. do Seredny. — Br. Berchlingen R., c. k. major, Br. Grivelli-Meravilli Fr. i Scherenberg P., c. k. porucz. i ks. Thurn-Taxis Emeryk, c. k. pułkownik, do Żółkwi. — Hoppen Mar., do Kozłowa. — Przygodzki Felix, do Sokala. — Siemianowski Fr., do Siemiginowa. — Skrzyński Wł., do Bachórza. — Tymaczkowski Jan, do Przemyśla. — Wirth Ant., c. k. jenerał-major, do Włoch

TEATR.

Dziś komedya niemiecka ze spiewami: **„Dum, dümmer, am dümmsten."**

Kurs lwowski.

Dnia 12 kwietnia.		gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	32	5	40
Dukat cesarski	„ „	5	38	5	48
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	10	9	30
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	70	1	75
Talar pruski	„ „	1	70	1	76
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	63	80	48
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	95	68	25
Pożyczka 5% narodowa	bez kuponów	73	55	74	45

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12 kwietnia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 75 80. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 80; po $4^1/_2$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po $2^1/_2$% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. 122.— zł. z roku 1854 za 100 zł. 104.50. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po $4^1/_2$% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po $2^1/_2$% za 100 zł. —.—; po $2^1/_4$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1^3/_4$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po $4^1/_2$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 67.50; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii 66.40; Galicyi 66 50; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 65.75; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 830 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 181.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1635; towarzystwa kolei żelaznej państwa 236.50; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—, wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesiecy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 79.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 91 75; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 96.50. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł połudn. niemieck. waluty 97.20. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko 85 50. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 114.—. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 113.25. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 45 60. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 15 79. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.41, dukaty ces. pełnej wagi 5.36, korony 15.65. półkorony —.—.

KRONIKA.

Na pojutrze (w piątek) zapowiedziany jest dziewiąty wieczór muzykalno-deklamacyjny Towarzystwa muzycznego. Trzy wieczory następne odbędą się po Wielkanocy.

(Roboty około ślubowego kościoła w Wiedniu) postępują bez przerwy. Z nastaniem piękniejszej pory roku powychodzili już kamieniarze częściowo z koszar budowniczych i pracują pod dyrekcyą Kramera nad samem dziełem. W ciągu zeszłej zimy pracowało przeszło 160 czeladników kamieniarskich nad składowemi częściami nawy krzyżowej i 4 przyległych kaplic, i przeto jest już w pogotowiu tak znaczny zapas materyału architektonicznego, że w roku bieżącym można czterma windami robić i jeźli posłuży pogoda, nietylko złożyć nawę krzyżową ale nadto rozpocząć budowlę głównego gmachu.

(Samobójstwo.) Na dniu 7. b. m. o godzinie 6. zrana ujechał nieznajomy mężczyzna z Wiednia konno na wielki most Dunaju, zatrzymał się około czwartego sklepienia, zstąpił z konia na poręcz i rzucił się w rzekę. Trzech flisaków poskoczyło natychmiast na ratunek, ale nim go dosięgnąć zdołali, zniknął po trzykrotnem wynurzeniu się bez śladu w falach rzeki.

(Muzeum starożytności i zbroi w Bruxeli) nabyło niedawno prześliczny kobierzec z obrazem, przedstawiającym bitwę na Dunach z 2. lipca 1600 między Arcyksięciem Albertem i księciem Maurycym Nasawskim. Rozporządzeniem z 9. marca podzielone zostało to muzeum na dwa oddziały, z których jeden obejmuje starożytności, zabytki etnograficzne i broń starożytną, a drugi tylko zbroje nowszych czasów. W pierwszym oddziale znajduje się także kolebka Karola V. i płaszcz pierzasty Montezumy.

(Obostrzenia paszportowe w Genuy) Dyrekcya policyi w Genuy wydała surowe rozporządzenia względem cudzoziemców i paszportów.

(Konna statua ś. p. Cesarza Mikołaja w Petersburgu) ma być odsłonięta i poświęcona na dniu 12. lipca r. b.

(Zapadnięcie się miasta.) Wielkie nieszczęście dotknęło d. 2. marca Sciakę miasto w neapolitańskiej prowincyi Girgenti. Jedna część tego miasta budowana na skale zapadła się; skała runęła i zasypała rumowiskiem nietylko domy stojące w górze, lecz także te, które w dole do skały przytykały, i 21 ludzi zginęło.

Rozmaitości nr. 15.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

I. Założenie państwa Kentucky. (Ciąg dalszy.)
II. Zbiory archiwalne. Abszyt p. Szymona Brozka majora od piechoty cudzoziemskiego zaciągu.
III. Sprzeczności w obyczajach chińskich z europejskiemi.
IV. Marcowy zeszyt Dodatku do Czasu.
V. Grecy są Sławianami.
VI. Dykcyonarz języka francuskiego, wydawany staraniem akademii.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.